

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 11. září 1907.

Ročník XXXVII--Číslo 7.

Zprávy americké.

Kubelík přijede opět do Ameriky.

Jak časopisy oznamují, přijede v tomto roce opět do Ameriky světoznámý virtuos na housle, Jan Kubelík. Tentokrátě říditi bude jeho koncerty D. Frohman, dobře zde v Americe známý. Do Ameriky nastoupí Kubelík cestu dne 1. listopadu a hned 10. listopadu odhývá se bude první svůj koncert v New Yorku. Dne 14. a 17. odhývány budou koncerty v Chicagu. Dále koncertovati bude Kubelík ve všech čelnějších východních i západních městech, dále na pacifickém pobřeží, v Mexiku a jinde na jihu. Poprvé přijel do Ameriky Kubelík před sedmi roky a tehdy dosáhl před americkým obecnstvem znamenitých úspěchů. Mimo to Kubelík s velkým úspěchem vystupoval v Německu, Francii, Rakousku, Švédsku, Norsku, Španělsku, Dánsku, Portugalsku a Švýcarsku. Jeden z největších úspěchů Kubelíkových byl v Madridu, kdy každý jeho koncert navštíven byl králem Alfonsem a královnou Viktorií. Podobně poct dostalo se mu i od portugalského krále a královny. Letošního roku hrál v četných francouzských a anglických přímorských městech. Není pochyby, že i letošní cesta Kubelíkova setká se s dokonalým úspěchem a nemálo přispěje k utvrzení výtečné pověsti mistra Kubelíka. Ve Spojených Státech odhýváti bude kolem 25 koncertů, po nichž odebere se k dalším americkým jih.

Resoluce Čechů oklahomských.

Při příležitosti sokolských slavností, jež ve dnech 31. srpna, 1. a 2. září odhývány byly v Prague, Okla., odbývány velká veřejná schůze oklahomských Čechů, na níž četní řečníci promluvili o potřebách českého lidu amerického. Účastenství bylo neobyčejně četné a jednání bylo sledováno s největším zájmem. Ku konci přijata byla resoluce, jež byla i nám k otištění zaslána: My, občané Spojených Států, příslušníci české národnosti, usazené v okresech Oklahama, Lincoln, Pottawatomia a Seminole, usnesli jsme se na veřejné schůzi lidu, pořádané u příležitosti Sokolských slavností v Prague, Okla., dne 31. srpna, 1. a 2. září 1907, na následující resoluci: Poněvadž my, Čeští, již od otevření území Oklahomského brali jsme účast na všech osudech nové této krajiny, poněvadž my v živlu společenském i politickém vždy hádnými činy naší občanské rodiny byli a o uplatnění svých směrův ku povznesení nejen hmotnému, ale i duševnímu jsme se vždy zasazovali ze všech našich sil, uznáváme nezměrnou důležitost přísti změny našeho území, které má býti vedeno pod praporem naší slavné Unie. V ohledu na to, že zajistiti chceme blahobyt příslušníků tohoto nového státu, že chceme, aby pro lid byly ustanoveny zákony spravedlivé, neomezující osobní svobodu, nám ústavou Spoj. Států zaručenou, prohlašujeme citlivě českého lidu ve zmíněných okresech osazeného, potažmo českého lidu v Oklahomě, jak následuje.

a) My nejen že souhlasíme se sestavením našeho Území, ale jest to nejvzácnějším právem našim, poněvadž věříme, že to bude ku prospěchu všech tříd občanstva, zvláště pak našich dělníků a rolníků. b) My souhlasíme se spravedlivou správou našeho guvernéra Franka Franze a p. McGuire, kongresníka našeho, kteří o sestavení předlohu si získali nejvíce zásluh, kteří o blahobyt občanstva neustavne se starali a odporučujeme je našemu lidu z příčin těch ku znovuzvolení, že čestnou je jejich práci můžeme již posouditi. e) Jsme proti jakémukoliv zkracování osobní svobody v jakémkoliv úzáce a v jakémkoliv způsobu. d) Odsuzujeme veškeré stranické body Ústavy přísti našeho státu, čelící proti osobním výmohám a zaručeným právům všech tříd občanů. e) Jsme pro správné rozdělení soudních distriktů, jakož i okresů a to dle počtu obyvatel, aby zdanění nepřesahovalo průměrné procento zdanění a aby tím zvláště naše rolnictvo nebylo přetíženo. f) Jsme pro to, aby soudcům udělena byla moc záporčeti soudní, aby práva naše, jako občanská chráněna byla. g) Jsme proti omezování školní daně a přáním našim jest, aby otázka tato přenechána byla jednotlivým školním distriktům, které by též o trvání školního běhu dle místních potřeb rozhodovaly. h) Chceme, aby pro naše rolníky upraveny byly dobré cesty a silnice a aby pamatováno bylo na zřizování příplavů a zavlažovacích průkopů, tam, kde jest toho třeba. ch) Prohlašujeme se proti prohibici, poněvadž zkušenosti mnoha států poučují nás, že prohibice nezapovídá a že škodí obchodnímu vzrůstu jednotlivých krajů a osad. Naším přáním jest, aby otázka tato vyloučena byla úplně z otázky politické, s níž ostatně nemá nic společného. i) Apelujeme na všechny české občany v novém našem státu, aby účastnili se voleb, dne 17. září 1907, poněvadž důležitost této volby rovná se důležitosti oněch dob, kdy poprvé vstoupili na půdu tohoto kraje, aby zabrali zde své domoviny. j) Odpovídáme našim českým voličům, aby při přísti volbě rozhodli pouze pro muže pevných charakterů, dobré a zámožné minulosti, a mužů takových, kteří o rozkvět Oklahomy dobyli si neocenitelných zásluh. Resoluční výbor: Anton Čáha, A. J. Baloun, W. Wostřel, John Hubatka, F. D. Novák, J. J. Novák. Dáno a schváleno v Praze, dne 2. září 1907.

Snížení poštovního poplatku do Evropy.

Vážené, kdož do staré vlasti zasílají objemnější dopisy, budou jistě příjemně potěšeni zprávou, že od 1. října tohoto roku snížen bude poštovní poplatek tím způsobem, že za první uncí platiti se bude 5 centů a za každou další uncí, anebo její zlomek pouze tři centy. Snížení to přijato bylo na sjezdu Světového poštovního spolku v roce 1906, ale v platnost vešlo až roku letošního. Snížením tímto uspoší se při objemnějších dopisech 6 procent. Další novinkou jsou kupony na zpáteční známku. Kdo bude chtít poslati do ciziny známku na odpověď, koupí na zdejší poště kupon za 6 centů a za tento každý obdrží na poštách v Rakousku známku 25halérovou. Většina evropských států systém tento přijala. Kupony ty shromažďovány budou v ústřední úřadovně Světového poštovního spolku v Bernu ve Švýcarsku a tam budou účtovány. Podobné kupony bude možno obdržeti i v Evropě a tyto budou zde vyměňovány za 5centové známky.

Větší plat pro vojsko.

Jak se z Washingtonu oznamuje, prezident, mluvčí Cannon a senátor Hale, kteří je předsedou rozpočtového výboru pro vojsko a loďstvo, radili se v těchto dnech o plánu, dle kteréhož má býti zvýšena vojsku a námořnictvu plat. Dle plánu tohoto dostane deset procent přídatku generál-lieutenant, 15 procent ostatní generálové, plukovníci, podplukovníci a majori, 25 procent kapitáni a poručici a 30 procent mužstvo. Zákonu praví, že důstojníci námořní mají míti stejný plat s důstojníky armády.

ními, stojícími s nimi na stejném stupni. Admirál rovná se lieutenant-generálovi, starší podadmirálové generálům-majorům, mladší brigádním generálům, kapitáni plukovníkům a majorům, první poručici kapitánům, druzí první poručíkům a praporečnicki druhým poručíkům. Pro mužstvo je zamýšlené zvýšení zasloužené, ale vyšší důstojníctvo již nyní má značné platy. Tak ku příkladu admirál a generál-lieutenant mají nyní \$11,000 ročně.

Krvavý dělnický den v San Francisku.

Velký průvod dělnických unii v San Francisku skončil postelením dvou lidí zaměstnanci spojených pouličních drah. Když průvod ubíral se k svému stanovišti, tu kterýsi motorman káry průvod profízl károu. Účastníci se proti němu rázně obrátili a když tento viděl život svůj ohrožen, vytáhl revolver a poranil jednoho z útočníků do nohy. Na jiném místě opět napadli dělníci inspektora elektrické dráhy a tento, když jeden z útočníků udeřil jej do tváře, rovněž vytáhl revolver a jednoho z pochodujících ranil. Oba ranění dopraveni byli do nemocnice, kdežto inspektor i motorman byli zatčeni.

Země se sesouvá.

V jižním předměstí Pittsburgu, Port Vue zvaném, půda se sesouvá a více než 25 domů je ohroženo. Několik set přístěhovalec z obavy před smrtí zasypáním se vystěhovalo. Domy na mnohých místech popraskaly, tabulky v oknech jsou rozbity a jsou obavy, že domy ty budou úplně zničeny. Železnice Pittsburg and Lake Erie započala za účelem položení nových kolejí s vykopáním země v délce 300 stop. Zem mezi vykopávkou a vráskem, na kterém stojí 25 domů, leží na břidlici a sesouvá se směrem k vykopávce. Plynové i vodní roury popukaly a domy jsou bez vody a beze světla. 300 dělníků nyní pracuje, aby zabránila dalšímu sesouvání půdy, ale práce dosud zůstala marnou. Trhlina se stále více rozšiřuje.

Pokrok Kanady.

Lord Stratheona, hlavní komisař Kanady, zastavil se v těchto dnech v New Yorku na své cestě do Londýna. Před svým odjezdem za moře vyslovil se následovně o vzrůstu a budoucnosti Kanady: Jesté před 70 roky byla Kanada jedinou ohromnou pustinou, leč ku konci tohoto století a možno že i dříve bude míti tolik obyvatele jako kolik mají dnes Spojené Státy. Kanada učinila veliký pokrok v zemědělství. Velký její severozápad, který byl do nedávna jediným majetkem Hudson Bay Co., která měla tu ohromné pole pro svůj obchod v kožích, je nyní rozdělen na malé, zdárné pokračující farmy. Minulého roku sklizeň severozápadní Kanady obnášela 100 milionů bushů pšenice a více než 20,000,000 jiného obilí.

Defraudant bude zpět poslán do Evropy.

Na parníku "Patricia" přicestoval sem domnělý defraudant Theo. Zásadní, který byl na podnět rakousko-uherského konsuluátu na Ellis Islandu zadržán, bude poslán zpět do své vlasti, kde se bude muset "vyrovnat" s poštovními úřady. Zásadní byl totiž poštovním asistentem v Budzanovu, v Hallé a zamíloval se do krásné Eugenie Prycalovové. Poněvadž ale k šťastnému manželství příušleží především peníze, sáhnul Zásadný k svěřené mu poštovní pokladně a zpronevřil: 10,000 korun, načež se ihned se svou Eugenií oženil. To se stalo 11. srpna, načež následujícího rána vřadil se novomanžel na svatební cestu, která je konečně zavedla do Hamburku, kde si zakoupili místa na parníku "Patricia" a odjeli do New

Yorku. Zásadný byl tak neprozřetelným, že svým rodičům v Budzanovu telegrafoval, že na parníku "Patricia" cestuje do New Yorku, a rozumí se, že tím upozornil na sebe úřady. Šťastné manželství mladé paní Eugenie, která se bude muset též se svým drahým Theodorem vrátiti zpět do Evropy, trvalo tudíž celých 20 dnů.

Hrozné neštěstí.

Jeden z největších mostů světa, vedoucí přes řeku sv. Vavřince, ve vzdálenosti 5 mil od Quebec, Can., se v minulých dnech sřítl a byl řekou částečně odplaven. Čtyřicetšest dělníků, ba možno že i více, zahynulo v sřítvší se masse železa a ocele. Má se za to, že na části mostu, která se sřítla, nacházelo se více než sto dělníků, z kterých jen osm dosáhlo břehu bez vážného poranění. Mnozí ze zahynulých nešťastníků jsou američtí střešníci a "monteři", kteří dopraveni byli do Quebec, Can., z Pennsylvanie. Několik úředníků Phoenix Bridge Co., které zadán byl kontrakt na ocelářské práce, též zahynulo. Hráza situace dovršena byla tím, když několik mužů, o jejichž záchrannu nebylo možno se pokusit, volalo o pomoc. Škiceni mostu, na kterém pracuje se už po šest let, je katastrofou pro celou Kanadu. Příčina dosud zatím není, ale praví se, že neštěstí způsobeno bylo nedbalostí stavitelů.

Příjmy amerických farmářů.

Časopis "American Agriculturist" v posledním svém čísle dokazuje v prozatímní zprávě o letošním úrodě, že příjmy amerických farmářů vzrostou letos o celých 1,000,000,000 dol. Tento obrovský přírůstek na příjmech farmářových nepřičítá se však množství úrody, jež letos zůstala ve skutečnosti o 10 procent pozadu podle roku loňského, nýbrž stoupaní ceny farmářských produktů. Letošní sklizeň pšenice obnášeti bude 625,000,000 bushů čili o 150,000,000 bushů méně, nežli loni. Sklizeň kukurice bude také menší. Sklizeň žita, ječmene, lněného semene a bramborů bude normální. Za to seva a jablek letošního sklizeň bude více, nežli kdykoliv dříve. Stoupaní cen farmářských plodin, jevíce se v poslední době, bude mít za následek, že příjmy farmářů v celku stoupnou o sverhu danou sumu.

Co stojí Spojené Státy Filipíny.

Jak možno zjistiti dle úředních zpráv, vydaly Spojené Státy na udržení a získání Filipínských ostrovů asi \$400,000 a není dosud záruky, že souostroví to je skutečně naše a že o ně při první srazce na dalekém východě nepřijdeme. Ostrovy ty stojí Spoj. Státy \$30,000,000 ročně, což je zajisté slušná částka peněz. Není tudíž divu, že v poslední době často ožívají se hlasy, aby Spoj. Státy souostroví toho se zbavily a prodaly je dobrovolně. Otázka tato je v povolaných kruzích silně přetřásána a nalézá velikou sílu přívrženců.

Smutný konec krajanův.

Smutně zakončil život svůj krajan Jan Krul v Chicagu, Ill. Zmíněný krajan, který 9. května v domě č. 433 záp. 17. ulice zaštelil manželku Amálii a za to byl koronerovou porotou odkázán trestnímu soudu a 28. srpna porotou soude Kerstena na trestním soudu byl poslán pro zabiti na neurčitou dobu do káznice, oběsil se dne 2. září odpoledne v nestřeženém okamžiku v okresním vězení. Jan Krul patrně počítal, že porota jej pustí, když dokáže, že jednal v sebeobraně, poněvadž žena jeho, která se netěšila právem nejlepši pověsti, na něj vypálila první ránu. Ale porota, až s ním jednala dosti mírně, odsoudila jej na neurčito, což znamená od jednoho roku do 14 pobyt v

káznici. Při dnešním stavu a počtu káranů měl Krul naději, že při dobrém chování byl by během 5 roků na svobodě. Ale odsouzenec to patrně nevěděl a opuštěn ode všech, sáhl si na život. Ze řátu si spletl provaz a oběsil se na železné mříži. Když jej našli, byl již mrtev a dr. McNamara mohl konstatovati pouze smrt. Mrvola byla dopravena do okresní márnice a tam odbýván byl inkvest. Krul mimo několik kamarádů, s kterými se stýkal u hostinského Potokara, nemá zde žádných příbuzných, leč panuje domněnka, že jeho krajané se postarají o pohřeb. Krul nebyl zlý člověk a pakli se dopustil zlého činu, byl k němu v okamžiku vášně sveden nehodnou ženou.

Přijel si do Ameriky pro smrt.

Krajan Antonín Cenánek z č. 186 záp. 12. Pl. v Chicagu, Ill., přijel před třemi týdny ze staré vlasti a podařilo se mu ihned nalézt práci v závodu Illinois Iron & Metal Co., č. 181 Taylor ulice. Ve staré vlasti zanechal ženu a 5 dětí, z nichž nejmladší jest 12 roků stará a těšil se, že při pilné práci podaří se mu záhy ušetřiti tolik, aby jich mohl za sebou povolat. Ale stalo se jinak. V pátek dne 30. srpna nakládal v závodu velikou železnou plotnu na vůz a tu se mu vymekla a přerazila mu nohu. Ke všemu neštěstí padl Cenánek do zadu tak nešťastně, že dopadl zrovna na nástroj, nalézající se v pohybu a byl těžce zraněn na prsou a vnitřně. Ambulance maxwellské stanice dopravila jej do okresní nemocnice, kde 3. srpna skonk. Koroner odbýval inkvest a výrok poroty znač o kolmostem přiměřené.

Prezidentovo poselství.

Až se prezident Roosevelt vrátí dne 25. září do Washingtonu, bude již míti hotovo své poselství k 60. kongresu. Poselství bude jedno z nejdělejších, jaké kdy bylo kongresu podáno. V poselství bude též obsaženo několik hlavních otázek, jimiž republikánská strana bude bojovat v prezidentských volbách 1908. Roosevelt bude žádat kongres o mnoho zákonů, ale neočekává, že budou všechny vydány. Na prvním zasedání kongresu nebude žádat mnoho, za to prý ale tím více na druhém, tak aby voliči krátce před prezidentskou volbou měli na volbě velký zájem. První zasedání kongresu nečiní prý nic jiného, než že přijme rozpočtové předlohy. Tak prý se umluvil Roosevelt s předsedou kongresu Cannonem. Všecky jiné důležité předlohy a otázky mají zůstat až do druhého zasedání. Prezident ve svém poselství nezmíní se o celni a tázce. Za to věnuje mnoho místa otázkám průmyslovým, licencování korporací, kapitalisaci železnic, "obmezení moci trustů" a zachování lesů a minerálních pozemků. Dále rozšíření a zdokonalení vodních cest dopravních. Práví se, že prezident bude míti dne 27. září poradu se svým kabinetem, načež odebere se na cestu středozápadem a jihu.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* S. J. Small, prezident telegrafistů, rozestl dopisy na 5000 telegrafistů v menších úřadovných po celé zemi, kteří dosud práci nezastavili, a žádá je, by se k stávce připojili.

* V San Francisku, Cal., opětá bylo zdravotnímu úřadu oznámena úmrtí na blízový mor. Dále oznámeny byly dva případy onemocnění, kterým věnována je velká pozornost.

* Historická farma, kterou svého času vlastnil generál Grant a která nachází se nedaleko města St. Louis, Mo., byla v těchto dnech prodána ve veřejné dražbě za \$75,000.